

підстави, керуючись якими держави-члени мають право вводити кількісні обмеження на експорт, імпорт і транзит товарів, а також заходи, рівнозначні їм. Ст. 36 містить перелік таких підстав, наприклад суспільна мораль, а застосування обмежень має широку практику.

Зазначимо, що дослідження внутрішнього ринку ЄС стало важливим для України після підписання у 2014 році Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (розділ IV «Торгівля і питання пов'язані з торгівлею», яка визначає поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі Україна — ЄС). Так, в цьому контексті принциповими частинами Угоди, що регулюють саме взаємодію України на внутрішньому ринку ЄС, стали: глава 1 «Національний режим та доступ товарів на ринки»; глава 2 «Засоби захисту торгівлі»; глава 3 «Технічні бар'єри у торгівлі»; глава 5 «Митні питання та сприяння торгівлі»; глава 6 «Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля»; глава 13 «Торгівля та сталий розвиток». З позиції завдань державної політики щодо доступу на внутрішній ринок ЄС, в першу чергу, мають імплементуватися положення Угоди, які знижують ризики здійснення інвестиційної діяльності, звужують можливості отримання незаконних додаткових доходів на ринках традиційної продукції, зменшують технічні бар'єри для випуску нових видів вітчизняної продукції. Однак, поглиблена зона вільної торгівлі з ЄС буде складним випробуванням через неконкурентоспроможність цілих галузей господарства України в умовах вільної торгівлі з ЄС: такі труднощі викликані саме конкретними законами внутрішнього ринку ЄС.

СУРЛОВА О. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри права Європейського Союзу та порівняльного правознавства,
кандидат юридичних наук, доцент

СИСТЕМНІ ПІДХОДИ ДО ОХОРОНИ КЛІМАТУ В ЄС

Боротьба зі зміною клімату є пріоритетом екологічної політики ЄС. Тільки системний підхід, а саме впровадження заходів в сфері підвищення енергоефективності, ширше використання альтернативних джерел енергії, сертифікація викидів ПГ сприятиме скороченню викидів відповідно міжнародних зобов'язань ЄС.

Глобальна зміна клімату є однією з важливіших світових екологічних та економічних проблем. Європейський союз приділяє особливої уваги розробленню та реалізації заходів в сфері сприяння вирішенню регіональних та всесвітніх проблем довкілля та, зокрема, боротьбі зі зміною

клімату (ст.191 ДФЕС). Сьома екологічна програма дій Союзу з охорони навколишнього природного середовища визначила в якості пріоритету екологічної політики зміну клімату та вказала на несталі тенденції в цій сфері, які мають місце попри всі зусилля, спрямовані на скорочення викидів парникових газів, запровадження сучасних енергетичних технологій та підвищення енергоефективності. Це є неприпустимим з огляду на нові підходи світового співтовариства до вирішення проблеми зміни клімату, які містять довгострокову ціль з «якнайшвидшого» встановлення межі викидів парникових газів на рівні, що здатний буде природно поглинатися і досягнення балансу між виходом техногенних парникових газів і здатністю поглинання — лісами чи океанами «у другій половині 21 століття» [1]

У Союзі існують значні можливості для зменшення викидів ПГ і підвищення ефективності використання енергії та ресурсів. Це полегшить тиск на навколишнє середовище, забезпечить підвищення конкурентоспроможності та створить нові джерела зростання і зайнятості завдяки економії витрат через підвищення ефективності, запровадження інновацій у виробництво та вдосконалення управління ресурсами впродовж усього їхнього життєвого циклу. Для того, щоб реалізувати цей потенціал, у більш повній політиці Союзу з питань зміни клімату необхідно визнати, що всі сектори економіки повинні зробити внесок у розв'язання проблеми зміни клімату [2]. На рівні Європейського Союзу було вирішено досягти до 2020 року зменшення викидів парникових газів на 20 % (на 30 %, якщо інші розвинені країни зобов'язуються забезпечити порівнянне зменшення викидів і якщо країни, що розвиваються, зроблять належний внесок згідно зі своїми обов'язками та відповідною спроможністю); забезпечити, щоб до 2020 року 20 % споживання енергії покривалося відновлюваними джерелами; досягти скорочення споживання первинної енергії на 20 % порівняно з прогнозними показниками шляхом підвищення енергоефективності.

Важливими складовими комплексу заходів, що вимагаються для скорочення викидів парникових газів та для виконання зобов'язань щодо скорочення викидів парникових газів після 2012 є нагляд за європейським споживанням енергії, збільшення використання енергії, видобутої з відновлюваних джерел та підвищення енергоефективності. Задля цього кожна держава-член робить все можливе для того, щоб частка енергії, що видобувається з відновлюваних джерел відповідала, щонайменше, її національній глобальній меті, зокрема сприяє вдосконаленню техніки, розвитку громадського транспорту, використанню технологій енергоефективності та енергії, видобутої з відновлюваних джерел в сфері транспорту [3]

В сфері енергоефективності була поставлена задача досягти цілі щодо підвищення енергоефективності на 20 % до 2020 р. в результаті комплексної реалізації конкретних національних та європейських

заходів із заохочення енергоефективності в різних сферах. Держави-члени слід зобов'язати встановити орієнтовні національні цілі з енергоефективності, впровадити відповідні схеми та програми, включаючи сприяння впровадженню технологій когенерації. Держави-члени повинні провести комплексну оцінку потенціалу високоефективної когенерації та центрального теплопостачання і охолодження. Ці оцінки мають оновлюватися на вимогу Комісії, щоб надавати інвесторам інформацію щодо національних планів розвитку та сприяти стабільному та сприятливому інвестиційному середовищу [4].

Держави-члени заохочують державні органи, зокрема регіонального та місцевого рівня, та соціальні житлові органи до: прийняття плану з енергоефективності, окремого або в рамках ширшого плану заходів із пом'якшення наслідків зміни клімату або охорони навколишнього середовища, що містить конкретні цілі та заходи з енергозбереження та енергоефективності, використання, де доречно, енергосервісних компаній та договорів про забезпечення енергоефективності для фінансування ремонту та виконання планів підтримання або покращення енергоефективності на довгостроковій основі. З метою реалізації цих цілей держави-члени заохочують доступність для всіх кінцевих споживачів високоякісних енергетичних аудитів, які є економічно ефективними, проводяться у незалежний спосіб кваліфікованими експертами реалізуються і контролюються незалежними органами за національним законодавством.

Щодо контролю викидів, законодавство ЄС досі не враховує посиленні показники скорочення викидів, а порядок сертифікації викидів парникових газів і торгівлі ними визначені ще Директивою 2003/87 ЄС, що суттєво знижує ефективність заходів з попередження змін клімату [5].

Список використаних джерел

1. (<http://www.un.org/climatechange/>).
2. Рішення № 1386/2013 Європейського парламенту та Ради від 20 листопада 2013 р. про Загальну програму дій Союзу з охорони навколишнього середовища до 2020 року «Жити добре в рамках обмеженості ресурсів нашої планети» <http://www.menr.gov.ua/ecopolit>
3. Директива 2009/28/ЄС «Про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел та якою вносяться зміни до, а в подальшому скасовуються Директиви 2001/77/ЄС та 2003/30/ЄС»
4. Директива 2012/27 «Про енергоефективність, яка змінює Директиви 2009/125/ЄС та 2010/30/EU і скасовує Директиви 2004/8/ЄС та 2006/32/ЄС»
5. Директива 2003/87/ЄС «Щодо заснування схеми для зменшення викидів в атмосферу парникових газів, торгуючи в межах Співтовариства та про внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС»